

An aerial photograph of a dense forest, showing a mix of dark and light green foliage. A thin yellow border frames the entire image. In the center, there is a yellow speech bubble containing the text 'WE MOETEN VERDER'. Below the speech bubble is the large yellow text 'nob.'. At the bottom center, the text 'JAARVERSLAG 2021' is written in white.

WE MOETEN VERDER

nob.

**JAARVERSLAG
2021**

WE MOETEN VERDER

nob.

JAARVERSLAG
2021

nob.

CRUCIAAL JAAR

“Wij zijn trots op de veerkracht en toewijding van ons team, en dankbaar voor het vertrouwen van onze stakeholders”

Met genoegen presenteren wij u het jaarverslag 2021 van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (de NOB). In dit verslag blikken wij terug op onze inspanningen, behaalde resultaten en gezamenlijke inzet voor het bevorderen van duurzame ontwikkeling en economische groei in Suriname.

Het jaar 2021 stond in het teken van verandering en aanzienlijke uitdagingen, maar bood ook nieuwe vooruitzichten: juist door het weer vervullen van onze rol als ontwikkelingsbank. Wij zijn trots op de veerkracht en toewijding van ons team en spreken onze dank uit voor het blijvende vertrouwen van onze stakeholders. Vanuit onze kernwaarden blijven wij ons inzetten voor inclusieve financiering, innovatie

en samenwerking – als fundament voor een duurzame en veerkrachtige toekomst van ons land.

Wij danken u voor uw voortdurende betrokkenheid en nodigen u uit om samen met ons terug te blikken op een betekenisvol en cruciaal jaar.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5	4. PORTRET VAN EEN KLANT	26
2. RvC	16	5. ACCOUNTANTSVERKLARING	28
3. DIRECTIEVERSLAG	20	6. DE CIJFERS	30

MISSIE

Wij financieren en ondersteunen de groei van ondernemingen en investeren in menselijk kapitaal.

VISIE

De NOB streeft ernaar het leidende instituut te zijn op het gebied van ontwikkelingsfinanciering, gericht op innovatie, welvaart en welzijn.

MISSIE, VISIE & KERNWAARDEN

KERNWAARDEN

Onze kernwaarden geven samen met de missie richting aan wie we zijn en waar we voor staan.

Verantwoordelijkheid

Wij zijn ons bewust van de invloed die onze financiering en bedrijfsvoering hebben op de samenleving. Daarom bevorderen wij goed bestuur (corporate governance) en diversiteit, met het oog op evenwichtige groei voor alle Surinamers

Integriteit

Wij geloven in transparantie en bouwen aan duurzame relaties door open en eerlijke communicatie met alle interne en externe partners en belanghebbenden – met respect voor discretie, zorgvuldigheid en fatsoen.

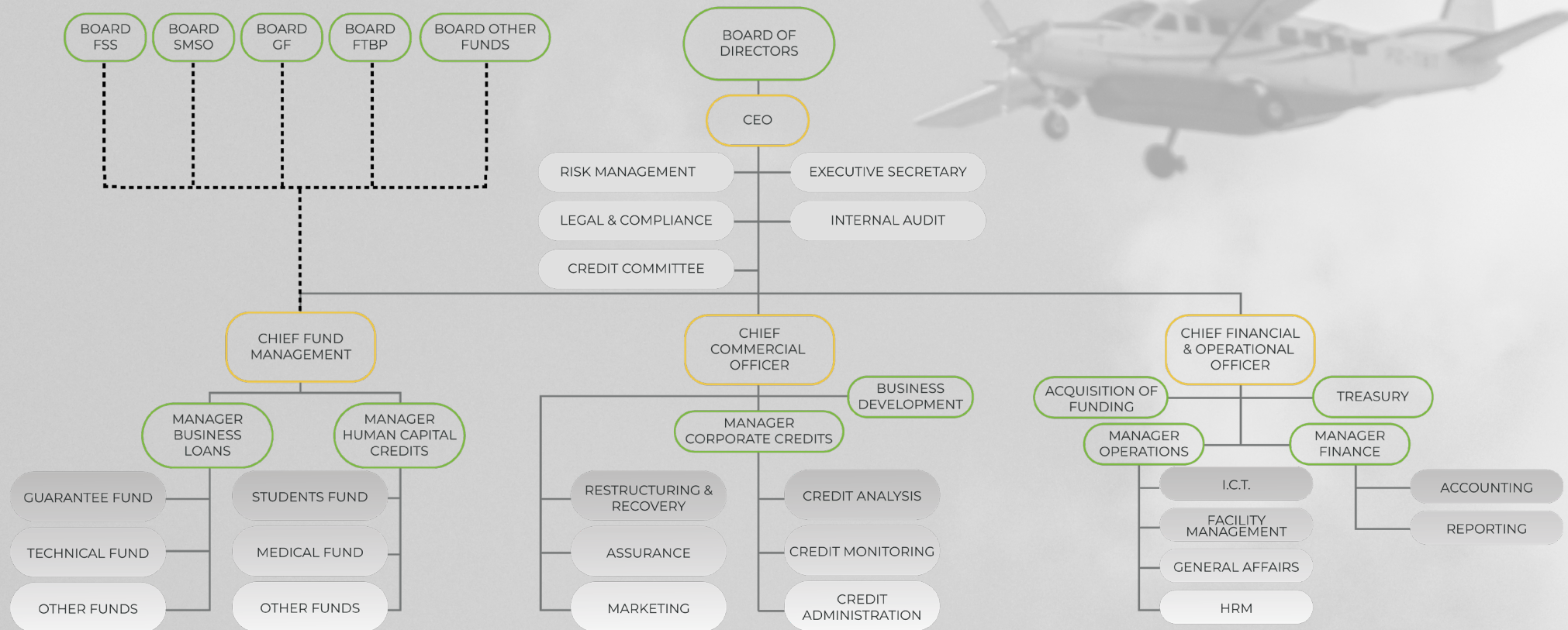
Ethiek

Wij handelen rechtvaardig en eerlijk naar iedereen. Vertrouwelijke informatie gebruiken wij nooit voor persoonlijk gewin of voor het voordeel van derden.

Teamwork

Wij hechten veel waarde aan het gezamenlijk realiseren van onze organisatiedoelen. Wij bouwen aan een sterke teamgeest en werken samen om een open en respectvolle interne cultuur te behouden, waarin talent, kennis en ideeën vrij kunnen worden uitgewisseld.

ORGANISATIESTRUCTUUR

2021: HET JAAR VAN DE OMMEKEER

Het jaar 2021 was een belangrijk keerpunt voor de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB). In dit jaar werd de basis gelegd voor de hervorming en structurele versterking van de bank. Dit na een periode van minimale kredietuitzetting, achterstallige processen en een verzwakte financiële positie, mede veroorzaakt door een hoge non-performing loan-verhouding (NPL). NPL's zijn leningen die niet volgens afspraak worden afgelost, waardoor de bank het risico loopt dat geld te verliezen.

In 2019 en 2020 was de bank al begonnen met het opschonen van haar portefeuille, maar realiseerde zich dat voor de beoogde groei aanvullende funding noodzakelijk was. Daarom werd technische assistentie aangevraagd bij de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank

(IDB), waarmee het herstelproces in een stroomversnelling kwam. Deze schenking van de IDB was bedoeld om de NOB gereed te maken voor het aanvragen van een lening.

Al in de eerste gesprekken met de IDB werd duidelijk dat de NOB institutioneel versterkt moest worden om voor financiering in aanmerking te komen. Uit een 'on-site review' (beoordeling ter plaatse) door de Centrale Bank van Suriname (CBvS) bleek dat interne herstructureringen nodig waren om de NOB als volwaardige bankorganisatie te kunnen aanmerken. Cruciale afdelingen zoals Risk & Compliance (risicobeheer en naleving) en Internal Audit (interne audit) ontbraken. Vanaf 2021 zijn deze afdelingen stap voor stap opgezet.

Tegelijkertijd werden tal van beleidsdocumenten opgesteld en goedgekeurd. In maart-april 2021 trad een nieuwe Raad van Commissarissen (RvC) aan, waarmee in goed overleg al het noodzakelijke intern beleid kon worden goedgekeurd. Daarnaast startte het traject om te voldoen aan de internationale IFRS-rapportagestandaard. De overgang naar deze heldere en inzichtelijke vorm van financiële verslaggeving vereiste dat het team zich grondig verdiepte, nieuwe kennis opdeed en zich liet begeleiden door deskundigen. Daarmee bood het kansen om de organisatie verder te professionaliseren. Er werden bewustwordingssessies en trainingen verzorgd, en de interne organisatie werd versterkt met de aanschaf van een professioneel bankpakket, waarmee efficiënter en tijdbesparend kon worden gewerkt.

VAN NEGATIEVE KASSTROOM NAAR KREDIETVERSTREKKING

“Een belangrijke mijlpaal was het herstel van onze kredietverlening. Sinds 2018 waren er nauwelijks leningen uitgezet”

Het inhalen van achterstallige rapportages aan stakeholders, waaronder jaarrekeningen, kreeg flinke vaart. Een andere belangrijke mijlpaal was het herstel van onze kredietverlening. Sinds 2018 waren er nauwelijks leningen uitgezet, behalve personeelskredieten. De voornaamste oorzaken waren een gebrek aan fondsen en een torenhoge NPL-verhouding van 78% in 2019. Hoe meer NPL's (niet-renderende leningen), hoe slechter het is voor de financiële gezondheid van de bank. De bank heeft de nodige inspanningen geleverd om het NPL-aandeel terug te dringen. De kredieten waren al voorzien, dus het verlies was al grotendeels genomen. De verbetering is bereikt door het inningsbeleid aan te scherpen en duidelijke

procedures in te voeren. In 2021 is het NPL-percentage gedaald van 78,77% naar 69,55%. De huidige NPL-percentage bedraagt 7%.

In 2021 werd de overgenomen AKF-portefeuille (Agrarisch Krediet Fonds) verder opgeschoond, waardoor we de eerste stappen konden zetten richting nieuwe kredietverlening. Tegelijkertijd werden de operationele kasstromen, mede dankzij de herstructurering van de kredietportefeuille, na lange tijd weer positief. Dit maakte het mogelijk om op verantwoorde wijze opnieuw leningen te verstrekken.

Wewerkten intensief aan het afhandelen van de lijst met verbeterpunten die de Centrale Bank van Suriname (CBvS) in 2019 had opgesteld.

Het ging ook om impactvolle punten, zoals het inlopen van achterstallige jaarrekeningen van de bank, het op orde brengen van de audit-, compliance- en riskafdeling, de statutaire invulling van de directie en het gezond maken van de kredietportefeuille van de bank. Van de 104 punten in 2019 waren er in 2021 nog 69 open en per heden zijn nog maar elf over. De kwartaalrapportages aan de CBvS verbeterden zichtbaar, mede dankzij de beleidsdocumenten en snelle vernieuwingen van systemen. De hernieuwde samenwerking tussen management en personeel kreeg vorm via regelmatige interne briefings, waarmee binnen de bank draagvlak werd gecreëerd voor het verander- en groeitraject.

VERTROUWEN HERWONNEN

2021 markeert eveneens het moment waarop we als team echt samenwerkten aan één doel. Onder het toenmalige verandermanagement van (destijds nog waarnemend) directeur Sandy Cameron

werd het vertrouwen binnen en buiten de organisatie stap voor stap herwonnen. Dat leidde tot concrete resultaten. De IDB zag onze voortgang en stelde technische assistentie beschikbaar. Daarmee konden we onder

andere onze Internal Audit Department (IAD) en Risk-afdeling opzetten. De Bank investeerde in het kennisniveau van het team door IFRS-awareness-sessies te verzorgen door externe deskundigen.

VAN HERSTART NAAR HERPOSITIONERING

“Het was ook het jaar waarin de NOB zich opnieuw positioneerde als de enige ontwikkelingsbank van Suriname”

Het was het jaar waarin de NOB zich opnieuw positioneerde als de enige ontwikkelingsbank van Suriname. Er werden weer kredieten verstrekt, en onze rol als werkarm van de overheid kreeg nieuwe betekenis. Als bank willen wij de drempel voor onze klanten zo laag mogelijk houden door zichtbaar en toegankelijk te zijn. In dit kader bezochten wij diverse districten en organiseerden we een open dag voor ondernemers en studenten. Daarnaast werden andere stappen gezet om

te bouwen aan een nieuwe, benaderbare bank. Dit leidde tot meer samenwerking met andere banken, die de NOB niet als concurrent zagen, maar als mogelijke partner voor het bevorderen van financiële inclusie. Het traject voor herpositionering werd ingezet dankzij de gezamenlijke inzet van het hele team en vond zijn oorsprong in het cruciale jaar 2021.

Ook op wetgevend en beleidsmatig vlak werd veel werk verzet. De voorbereiding

van de nieuwe wet voor het Productie Krediet Fonds werd opgestart, in lijn met het Meerjaren Ontwikkelingsplan waarin staat dat alle ontwikkelingsfondsen bij de NOB moeten worden ondergebracht. Dankzij de gezamenlijke inspanningen staat de enige ontwikkelingsbank van Suriname nu stevig overeind – met positieve vooruitzichten voor de toekomst.

DE WERELD IN 2021: VAN PANDEMIE NAAR NIEUWE KANSSEN

WERELDECONOMIE

“Door de coronapandemie ontstonden ook nieuwe trends, ontwikkelingen en kansen. Bedrijven en consumenten schakelden versneld over op digitaal”

Hoewel de wereldeconomie in 2021 nog midden in de COVID-19-pandemie zat, groeide het totale Bruto Binnenlands Product (van alle landen samen) volgens de Wereldbank met ruim 6%. Terwijl in 2020 het BBP juist met 3,1% gekrompen was. Het BBP is de totale geldwaarde van alle eindproducten en diensten die in een land in één jaar worden geproduceerd. Bijvoorbeeld producten zoals voedsel of kleding en diensten zoals vervoer of onderwijs. Als het BBP stijgt, betekent dat meestal dat het economisch beter gaat.

Toch ging het niet overal goed. Er was sprake van inflatie: de prijzen stegen wereldwijd gemiddeld met 3,48%. Dat kwam onder andere door problemen met het vervoer en de levering van goederen, door meer vraag naar producten en hogere kosten voor grondstoffen. Deze combinatie van oorzaken heet een ‘verstoring van de supply chain’ (toeleveringsketen). Bij inflatie wordt geld minder waard: je kunt er minder mee kopen.

Door de corona-pandemie ontstonden ook nieuwe trends, ontwikkelingen en kansen. Bedrijven en consumenten schakelden versneld over op digitaal werken (vaak vanuit huis), e-commerce en online winkelen. Er werd meer geïnvesteerd in duurzame projecten, waarbij geld vaker naar bedrijven ging die verantwoord omgaan met mensen en het milieu, en die belang hechten aan goed bestuur.

Ondertussen bleven de internationale politieke spanningen voelbaar, vooral tussen de Verenigde Staten en China, met toenemende rivaliteit op economisch, militair en ideologisch vlak. Daarnaast zorgde onrust in gebieden zoals het Midden-Oosten en Oost-Europa voor onzekerheid wereldwijd.

A black and white photograph of a person holding a large woven basket high above their head, pouring a large quantity of small, round fruits (possibly mangoes or similar tropical fruit) into the air. The fruits are captured in mid-air, creating a dynamic, cascading effect. The person is wearing a dark shirt and is positioned on the right side of the frame. The background is a light, hazy landscape with some foliage visible on the far right.

CARICOM

“Toerisme is voor de meeste lidlanden de belangrijkste inkomstenbron. Minder toeristen betekende minder werk en minder geld.”

Ook binnen de Caricom-landen liet corona zijn sporen na. De gemiddelde groei van de economieën in deze regio bedroeg slechts 3%. In sommige landen, zoals Suriname, kromp de economie zelfs. Alleen Guyana kende een stevige groei, vooral dankzij nieuwe olie-inkomsten.

In eerdere jaren was de inflatie binnen de Caricom laag of zelfs negatief; dus dat de

koopkracht vrijwel stabiel bleef. Maar in 2021 steeg de inflatie tot gemiddeld 3,6% (Suriname niet meegerekend vanwege de uitzonderlijk hoge inflatie hier).

Voor veel Caricom-landen was de klap in het toerisme door de corona-uitbraak extra zwaar. Toerisme is voor de meeste lidlanden de belangrijkste inkomstenbron. Minder toeristen betekende minder werk en minder

geld. Daarbovenop kwamen de gevolgen van klimaatverandering en wereldwijde economische problemen. Sommige landen kwamen in een economische terugval (recessie) en liepen flinke schulden op.

SURINAME

“Vooral de export van olie, goud en rijst kreeg klappen door de coronapandemie, terwijl de import juist toenam”

In Suriname verslechterde de economische situatie verder als gevolg van de devaluatie van onze munteenheid. Onze economie kromp in met 3,5%, terwijl de inflatie opliep tot meer dan 60%. Hierdoor stegen de prijzen van veel producten razendsnel – een situatie van hyperinflatie. Deze trend was al in 2020 begonnen. Vooral de export van olie, goud en rijst kreeg klappen door de coronapandemie, terwijl de import juist toenam.

Desondanks hield Suriname geld over aan de handel met het buitenland: USD 176,1 miljoen. Dat heet een ‘positief saldo op de lopende rekening van de betalingsbalans’. Tegelijkertijd gaf de overheid meer uit dan er binnenkwam. Met een tekort van SRD 6,8 miljard moest de regering extra lenen. Daardoor steeg de staatsschuld tot bijna 129% van het BBP, tegenover 111% in 2020. Internationaal wordt een

schuld van rond de 60% vaak als aanvaardbaar gezien. Zit een land boven de 100%, dan wordt dat meestal als risicovol beschouwd. Vooral als het land zelf weinig verdient of afhankelijk is van buitenlandse leningen.

De monetaire reserves zijn het geld in buitenlandse valuta dat Suriname bij de Centrale Bank van Suriname (CBvS) achter de hand heeft. Eind 2021 bedroegen die reserves USD 992,2 miljoen. Daarmee kon het land 6,3 maanden aan import betalen. Desondanks waren banken voorzichtig met het geven van leningen, omdat zij het risico in deze moeilijke financiële situatie te groot vonden.

Om de economie te stabiliseren en het vertrouwen te herstellen, vroeg de regering hulp aan het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Als voorwaarde voerde de regering

stevige maatregelen door, zoals bezuinigingen en veranderingen in het geldsysteem. In maart stelde de CBvS een officiële bandbreedte in voor de wisselkoers: SRD 16,30 voor USD 1. In mei 2021 werd die koers verhoogd naar SRD 21, en in juni stapte Suriname over op een zwevende wisselkoers. Eind december keurde het IMF een hulpprogramma van drie jaar goed, met in totaal USD 688 miljoen aan steun. De eerste betaling van USD 55,1 miljoen volgde nog dezelfde maand.

Met dit programma werd gehoopt het economisch herstel van het land te ondersteunen. De hulp was bedoeld om het begrotingstekort te verkleinen, het beleid rond geld en wisselkoersen te verbeteren, het financiële systeem te versterken en de overheid beter te laten functioneren.

ROL VOOR ONTWIKKELINGSBANKEN

“In crisistijd zijn ontwikkelingsbanken belangrijker dan ooit. Zij nemen risico's die commerciële banken vaak niet kunnen nemen vanwege hun financieringsmodel”

Ontwikkelingsbanken zijn opgericht om een belangrijke rol te spelen. Ze ondersteunen duurzame economische groei en kunnen armoede helpen verminderen, vooral in crisistijden. Dit doen ze door bedrijven geld te lenen, technische hulp te bieden en het ondersteunen van capaciteitsopbouw: zorgen dat mensen en organisaties beter worden in wat ze doen. In crisistijd zijn ontwikkelingsbanken

belangrijker dan ooit. Zij nemen risico's die commerciële banken vaak niet kunnen nemen vanwege hun financieringsmodel en risicobereidheid. Juist dan kunnen zij het verschil maken. Ontwikkelingsbanken helpen met leningen, kennis en ondersteuning, vooral voor projecten die winst kunnen opleveren maar niet voldoen aan de strengere eisen van commerciële banken.

Ook de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname heeft hier een taak om het verschil te maken. Met zachte leningen en speciale fondsen kan de NOB ondernemers en projecten vooruithelpen. In moeilijke tijden zoals 2021 was dat geen luxe, maar noodzaak.

2. RvC

VERSLAG RAAD VAN COMMISSARISSEN

In dit jaarverslag blikt de Raad van Commissarissen (RvC) van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB) terug op haar werkzaamheden en verantwoordelijkheden in het boekjaar 2021.

De nieuwe RvC trad aan in april 2021. Tijdens de eerste vergadering werd duidelijk welke uitdagingen de bank kende en direct moesten worden aangepakt. Door het ontbreken van essentiële afdelingen kon de bank niet volledig functioneren. Dit beeld werd bevestigd door het on-site inspectierapport van de Centrale Bank van Suriname (CBvS) uit 2019, waarin 104 aandachtspunten werden benoemd.

De RvC moest voorrang geven aan het afronden van een tiental beleidsdocumenten waaronder het omzettingsbeleid, het contingencybeleid, het liquiditeitsbeleid, het kredietbeleid, het rentebeleid, het managementreglement, het stafreglement, het directiereglement en het RvC-reglement. Van de 104 aandachtspunten waren er ongeveer 20 strategisch van aard en de rest was operationeel. De operationele punten hadden betrekking op het uitvoeren van de genoemde beleidsdocumenten, de maandelijkse rapportage aan de CBvS en de kredietportefeuille van de bank. Er werd verder gewerkt aan de aanschaf van een core banking-systeem dat voldoet aan alle

eisen, het afstoten van bedrijfsvreemde activa en het verbeteren van de financiële positie van de bank.

In dit jaarverslag wordt voor het eerst gebruikgemaakt van de International Financial Reporting Standards (IFRS), waaronder 'IAS 29 – Financial Reporting in Hyperinflationary Economies', vanwege de hyperinflatie in Suriname. De toepassing van deze standaard zorgt voor een realistischere en betrouwbaardere weergave van de financiële cijfers en voor naleving van de Wet op de Jaarrekening.

ONTWIKKELINGEN BOEKJAAR 2021

“Gezien deze positieve ontwikkelingen spreekt de RvC het vertrouwen uit in een stabiele en veelbelovende toekomst voor de bank”

Commissies van de RvC

Volgens regels van de CBvS moet de RvC verschillende commissies instellen voor een betere taakverdeling en effectief toezicht. De voorgaande RvC werkte met commissies zoals Audit, Risico, Remuneratie, Selectie en Benoeming, Krediet, Legal en Compliance, Strategie en Beleid. De nieuwe RvC besloot het eerste jaar de taken samen uit te voeren, zodat zij zich goed konden verdiepen in alle processen van de bank. Vanaf 2022 zouden de commissies dan opnieuw worden ingedeeld.

Functioneren RvC

De RvC gaf voorrang aan het weer vervullen van de rol als ontwikkelingsbank door de NOB, vooral gezien de financiële uitdagingen. Samen met de directie werd een strategie uitgezet, waarbij extra inzet en aanvullende vergaderingen van de gehele raad en directie nodig waren.

In totaal werden in 2021 achttien vergaderingen gehouden, waarvan vijftien onder de verantwoordelijkheid van de nieuwe RvC. Tijdens deze bijeenkomsten werd gewerkt aan het afronden van beleidsdocumenten, het versterken van de financiële positie, het ontwikkelen van het organogram, het opstellen van een nieuwe visie en missie en het bepalen van een strategie voor verdere groei.

Voor het bewaken van de voortgang werd een meerjarenkalender opgesteld voor de periode april 2021 tot en met april 2024. Eind 2021

stonden nog 69 van de 104 aandachtspunten uit het CBvS-rapport open. Per verslagdatum/aftekendatum zijn daarvan nog maar 11 punten over.

Samenstelling directie

In overeenstemming met de statuten van de NOB en richtlijnen van de CBvS moet de directie uit minimaal twee leden bestaan. Gedurende 2021 bestond de directie uit één lid: mevrouw Sandy Cameron, waarnemend directeur. In 2021 werd een profielschets opgesteld en mevrouw Cameron werd voorgedragen als President-Directeur. Een tweede directielid, mevrouw Shalini Khedoe, trad in 2024 aan als commercieel directeur en valt buiten het verslagjaar 2021.

Samenstelling RvC

Tot maart 2021:

- Subhas Chandra Mungra, President-Commissaris
- Iris Susan Sandel
- Joy Mylene Ten Berge
- Chequita Akkal-Ramautar
- Marlon Telting
- Premchandre Narain
- Tjin Jien Stephen Lee

Vanaf april 2021:

- Reguillo N.V. Hira, President-Commissaris
- Claudine S. Van Emden
- Robbie Poetisi
- Monique R. Sowidjojo

Per april 2024:

- Reguillo N.V. Hira, President-Commissaris
- Claudine S. Van Emden
- Nicole V. Deira
- Miguel M. Ameerun
- Thelma Pinas

Vooruitblik

Sinds 2021 heeft de NOB belangrijke stappen gezet in haar groeitraject en modernisering, met nadruk op interne audit, compliance en risicobeheer. Dit heeft geleid tot verbetering van de financiële positie en de kredietportefeuille. Met internationale financieringsinitiatieven – zoals leningen via de Inter-American Development Bank (IDB) en toetreding tot de Amazon Green Coalition – is de basis gelegd voor een duurzame toekomst.

Dankwoord

De RvC spreekt haar waardering uit voor de inzet en toewijding van de directie, het management en alle medewerkers. Wij danken ook onze klanten, fondsbesturen en de aandeelhouder voor hun vertrouwen en betrokkenheid, die van onschatbare waarde zijn voor het realiseren van de uitgezette strategie van de bank.

Paramaribo, juli 2025

RAAD VAN COMMISSARISSEN

REGUILLO HIRA
PRESIDENT-COMMISSARIS

CLAUDINE VAN EMDEN
COMMISSARIS

NICOLE DEIRA
COMMISSARIS

MIGUEL AMEERUN
COMMISSARIS

THELMA DOUGLAS
COMMISSARIS

A professional photograph of two women standing side-by-side against a solid green background. Both women have long, dark hair and are wearing dark blue blazers over white tops. The woman on the left is wearing a white V-neck top, and the woman on the right is wearing a white ruffled collar top. They are both smiling and have their arms crossed. The woman on the right is also wearing a watch on her left wrist and several rings on her fingers. The overall tone is professional and confident.

3. DIRECTIEVERSLAG

INLEIDING

Het jaar 2021 was een uitdagend en belangrijk jaar voor de NOB. De bank wist dat groei alleen mogelijk is met voldoende funding. Daarom is hard gewerkt aan een governance-structuur die voldoet aan de richtlijnen van de moederbank, aan internationale verslagleggingsnormen voor de stakeholders en aan het opbouwen van een gezonde kredietportefeuille.

Tegelijkertijd was de bank nog druk bezig met het herstel na de COVID-19-pandemie. In verschillende sectoren werd uitstel van

betalingen gegeven, terwijl er nieuwe afspraken met klanten werden gemaakt om betalingen weer op te starten. Ook voor het personeel gold een roulerend thuiswerkbeleid, met minder fysiek klantcontact vanwege het besmettingsrisico.

Door de hyperinflatie in Suriname moest de bank, net als andere instellingen, het verslag over 2021 opstellen volgens IFRS-richtlijn 'IAS 29 – Financial Reporting in Hyperinflationary Economies'. Deze internationale standaard draagt er zorg voor dat de effecten van inflatie

op een juiste manier in de financiële positie en prestaties van de bank worden verwerkt.

Ook op het gebied van kredietverlening zijn er stappen gezet. Nadat de bank in 2018 voor het laatst kredieten had verstrekt, is in 2021 – na aanpassing van het kredietbeleid – de verstrekking hervat. Daarbij is aandacht besteed aan de ervaringen van klanten en is gestart met het verbeteren van de aanvraagprocedure en de verdere afhandeling van het kredietproces.

Interne reorganisatie

De bank heeft in 2021 belangrijke stappen gezet om haar interne organisatie te versterken. Zo is een aanzet gedaan voor de opzet van nieuwe afdelingen, waaronder Risk & Compliance (risicobeheer en naleving) en Internal Audit (interne audit). Diverse beleidsdocumenten, waaronder verschillende reglementen, kredietbeleid en contingencybeleid, zijn opgesteld voor verbetering van de interne structuur. Ook is gekozen voor de overstap naar een internationaal banksysteem, na een zorgvuldig inkoopproces. Dit nieuwe systeem helpt de dienstverlening te verbeteren en maakt het werk binnen de organisatie efficiënter en doeltreffender.

Groei betekent voor de bank niet alleen het aantrekken van nieuwe medewerkers, maar ook het behouden van het bestaande personeel, wat een uitdaging is. Vanuit dit besef blijft de bank investeren in haar personeel door middel van opleidingen, trainingen en financieringsmogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling. Een prettige werkomgeving en betrokken medewerkers ziet de bank als de sleutel tot verdere groei en succes.

Financiële prestaties

In 2021 heeft de NOB, ondanks de uitdagingen van de COVID-19 pandemie en hyperinflatie, een stabiele ontwikkeling doorgemaakt. Het nettoresultaat over 2021 bedroeg SRD 27,93 miljoen, wat lager is dan het resultaat van SRD 86,63 miljoen in 2020. De afname van het resultaat komt door koersverschillen. Ondanks deze daling toont de bank een stevig resultaat binnen een uitdagend economisch klimaat.

Het eigen vermogen is gedaald van SRD 294,03

miljoen eind 2020 naar SRD 284,49 miljoen eind 2021. Deze afname is vooral toe te schrijven aan aanpassingen in het kader van hyperinflatie, die volgens IFRS-verslaggevingsstandaarden hebben geleid tot herwaarderingen van balansposten. Daarnaast hebben de actuariële resultaten een effect gehad op het totaal eigen vermogen.

Financiële en belangrijkste financiële indicatoren 2021 - 2020

	2021	2020
	SRD	SRD
Resultaten:		
Interest opbrengsten	7,334,291	5,682,113
Overige opbrengsten	3,036,987	2,143,857
Waardeverandering van voorzieningen van in de balans opgenomen verplichtingen	55,738,377	97,288,634
Brutomarge	66,109,655	105,114,604
Bedrijfskosten	10,110,362	7,458,256
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	55,999,293	97,656,348
Baat/(last uit netto monetaire resultaat)	-5,604,517	-633,695
Resultaat voor belasting	50,394,776	97,022,653
Inkomstenbelasting	21,676,089	8,229,159
Resultaat na belasting	28,718,687	88,793,494
Totaal Items die niet naar de winst-en-verliesrekening worden overgeboekt	-1,238,383	-1,817,436
Inkomstenbelasting op items die niet lopen via de winst en verliesrekening	445,818	654,277
Resultaat op items die niet via de winst en verliesrekening lopen	792,565	1,163,159
Totaalresultaat	27,926,122	87,630,325

BALANS PER

	2021	2020
	SRD	SRD
Activa		
Kasmiddelen	47,636	115,712
Vordering op kredietinstellingen	48,466,237	35,764,390
Kredieten	168,346,298	200,352,104
Beleggingen	16,171,078	-
Latente belastingvordering	1,100,095	654,277
Participaties	1	1
Vaste Activa	48,220,344	31,482,341
Overige activa	64,998,913	62,255,119
Totale activa	347,350,602	330,623,944

	2021	2020
	SRD	SRD
Passiva		
Schulden op korte termijn	54,203,748	25,610,022
Voorzieningen	11,655,268	8,965,381
Schulden op lange termijn	-	2,014,741
Eigen vermogen	281,491,586	294,033,800
Totale passiva	347,350,602	330,623,944

Ratio's (in %)

Efficiency ratio	97%	95%
Return on equity	10%	38%
Return on assets	8%	34%
Solvabiliteitsratio	81%	89%
Liquideiteitsratio	209%	383%
Aantal medewerkers	29	31

Solvabiliteit

Solvabiliteit geeft aan hoe financieel sterk een organisatie is. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe gezonder en betrouwbaarder de financiële situatie van de bank. De Capital Adequacy Ratio (CAR), oftewel de solvabiliteitsverhouding, bedroeg eind 2021 81,04%, tegenover 88,93% in 2020. Deze lichte daling komt door veranderingen in de opbouw van de balans, maar de sterke vermogenspositie van de bank blijft behouden. De voor de NOB geldende minimumnorm voor de CAR is 10%. Met een ratio van 81,04% voldoet de bank hier ruimschoots aan. Dit biedt voldoende ruimte om de ontwikkelingsdoelstellingen op een verantwoorde manier na te streven.

Rentebaten

De netto rentebaten zijn in 2021 met 29% toegenomen, wat neerkomt op een stijging van SRD 1,6 miljoen vergeleken met 2020. Deze groei komt vooral door hogere rente-inkomsten uit valutakredieten, als gevolg van een stijging van de wisselkoers.

Liquiditeit

Liquiditeit betekent hoe goed een bedrijf in staat is om op korte termijn zijn rekeningen en andere verplichtingen te betalen. De NOB beheert haar liquiditeit volgens internationale regels, zoals Basel III. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is de Liquidity Coverage Ratio (LCR) - oftewel liquiditeitsverhouding. Deze ratio laat zien of de bank genoeg beschikbare middelen heeft om aan haar korte termijn verplichtingen te voldoen. De minimale eis voor deze ratio is 100%.

Per eind 2021 was de liquiditeitsratio van de NOB 209,42%, tegenover 383,19% in 2020. Ondanks deze daling nog altijd ruim boven de minimale norm. Dit betekent dat de bank ruim genoeg liquide middelen heeft om aan haar kortlopende verplichtingen te voldoen. De daling komt vooral doordat de kortlopende verplichtingen sneller zijn gestegen dan de vlottende activa.

Vooruitzichten 2022

De directie is positief over de vooruitzichten van de bank, aangezien er verschillende trajecten zijn ingezet die gericht zijn op groei en het versterken van de financiële prestaties. Zo is de bank gestart met het aantrekken van internationale financiering om haar groei te realiseren. In dit kader ziet zij een verdere vergroting van haar kredietportefeuille en het ontwikkelen van meerdere producten ter stimulering en ondersteuning van ondernemerschap.

Dankwoord

De directie bedankt alle medewerkers voor hun inzet en betrokkenheid, de RvC voor hun effectieve toezicht en de klanten voor hun vertrouwen. Dankzij hun bijdrage heeft de bank in 2021 positieve resultaten behaald en is het groeitraject succesvol ingezet.

Paramaribo, juli 2025

Sandy Cameron, president-directeur
Shalini Khedoe, commercieel directeur

GOED BESTUUR EN INTEGRITEIT

Corporate Governance

In 2021 hebben de directie en de Raad van Commissarissen (RvC) gezorgd voor goed bestuur. Dit is onder meer geborgd door naleving van de gedragscode voor goed ondernemingsbestuur. Deze corporate governance-code bevat principes en 'best practice'-regels voor de directie, de RvC en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). De directie en RvC van de NOB zijn verantwoordelijk voor de naleving hiervan.

De directie wordt benoemd door de AvA, op voordracht van de RvC. Het functioneren van directieleden gaat pas in na goedkeuring door de Centrale Bank van Suriname (CBvS). Voor directieleden zijn profielschetsen opgesteld waarin kennisgebieden als risicobeheer, financiële deskundigheid, bancaire kennis en leiderschap centraal staan.

De directie is verantwoordelijk voor het behalen van de doelstellingen, de strategie, de financiële resultaten en houdt rekening met de maatschappelijke aspecten die belangrijk zijn voor de bank. Taken en bevoegdheden van de directie zijn vastgelegd in het directiereglement. De RvC beoordeelt de directie jaarlijks, en tussentijds evalueert de CBvS de directieleden op basis van punten opgenomen in hun beschikkingen.

De RvC bestaat uit minimaal 5 en maximaal 9 leden, benoemd door de AvA en goedgekeurd door de CBvS. Commissarissen moeten deskundig en betrouwbaar zijn en voldoen aan de wettelijke vereisten. De samenstelling van de RvC zorgt voor een goede aanvulling van kwaliteiten, waarbij elk lid onafhankelijk moet kunnen functioneren. Taken en werkwijze van de RvC staan beschreven in het RvC-reglement.

Zoals de governance-code voorschrijft, zijn diverse commissies ingesteld om het werk

van de RvC zo effectief mogelijk te maken. Dit zijn de commissies Audit, Risico, Remuneratie, Krediet, Legal en Compliance, Strategie en Beleid, en Selectie en Benoeming. Zij adviseren de RvC binnen hun eigen werkgebieden. Deze commissies zijn echter nog niet ingevuld, omdat besloten is eerst het werk gezamenlijk te doen.

Integriteitscode

Naast de structuur voor goed bestuur hanteert de bank ook een integriteitscode. Deze geldt voor alle medewerkers en voor de RvC. De code richt zich op eerlijk en betrouwbaar handelen, zodat het vertrouwen van belanghebbenden in de bank behouden blijft. De hoofdlijnen betreffen de naleving van wet- en regelgeving, bescherming van gegevens, gewenst en ongewenst gedrag, meldingsprocedures en andere afspraken die de integriteit binnen de organisatie waarborgen.

A row of pineapples is shown at the top of the page, serving as a decorative header. The pineapples are arranged in a slightly overlapping manner, with their spiky crowns pointing upwards. The background is a light, textured surface.

FONDSEN

Naast het verstrekken van kredieten uit eigen middelen beheert de NOB ook verschillende fondsen die ondernemerschap in Suriname ondersteunen en bijdragen aan de ontwikkeling van human capital in Suriname. Het gaat onder meer om:

Fondsen voor bevordering ondernemerschap

1. Productie Krediet Fonds (PKF) – gericht op het stimuleren van productie, gericht op waardetoevoeging, vervanging van import en bevordering van export.
2. Stichting Garantiefonds voor Bedrijfskredieten (GF) – biedt garanties aan financieringsinstellingen voor klanten met een haalbaar project, maar zonder voldoende zekerheden.
3. Fonds Technische Bijstand Particuliere Sector (FTBP) – biedt bedrijven technische hulp voor pilotprojecten, haalbaarheidsstudies,

marketingonderzoeken, compliance en certificering.

Deze fondsen kunnen gecombineerd worden met kredietverstrekking door de NOB.

Fondsen voor ontwikkeling human capital

1. Fonds Studiefinanciering Suriname – verstrekt leningen aan studenten in het hoger beroepsonderwijs (HBO) en wetenschappelijk onderwijs (WO) om hun studie af te ronden.
2. Studiefonds Medische Specialisten in Opleiding – verstrekt leningen aan artsen in opleiding voor hun levensonderhoud tijdens het buitenlandse deel van hun stage.
3. Fonds Tegemoetkomingen Studenten – biedt financiële tegemoetkomingen aan studenten van openbare VOS-scholen en bachelorstudenten van openbare instellingen.

4. Fonds Studietoelagen – voorziet studenten van 18 tot 30 jaar aan openbare instellingen in het VOJ, VOS, MBO, HBO en WO van een maandelijkse toelage.

De fondsen, zowel voor ondernemers als voor studenten, worden elk afzonderlijk geadministreerd en verantwoord. Om die reden wordt hier niet verder op ingegaan.

4. PORTRET VAN EEN KLANT

Resort Isadou, Boven-Suriname

‘DE MENSEN VAN NOB ZIJN GEDULDIG EN DENKEN MEE’

“De bank betaalde rechtstreeks aan de leveranciers, zodat de wederopbouw gefaseerd kon plaatsvinden. Inmiddels telt Isadou 36 lodges”

De Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname (NOB) draagt bij aan duurzame ontwikkeling door initiatieven te ondersteunen die de leefomstandigheden in het Amazonegebied verbeteren. In dit kader financiert de NOB ecotoerismeprojecten die zijn opgezet door personen en gemeenschappen in het binnenland. Het gaat om nieuwe en bestaande initiatieven die steun nodig hebben, onder meer door de gevolgen van klimaatverandering.

Een goed voorbeeld is het ecotoeristische ressort ‘Isadou’ (welkom in het Saramaccaans), aan de Boven-Surinamerivier. Het eiland ligt een half uur stroomopwaarts vanaf Atjoni aan een sula (stroomversnelling) tegenover het traditionele en cultuurrijke dorp Jaw Jaw. Dit project kreeg financiering van de NOB: eerst – na ernstige overstromingen – om de lodges op hoger gelegen delen te herbouwen, en later voor verdere uitbreiding.

Selientje Adipi en haar man André Kaise zijn de oprichters van Isadou. In 1994 begonnen ze met het openkappen en schoonmaken van het eiland, om bezoekers uit de stad te ontvangen die wilden ontspannen bij de sula. Ze bouwden eenvoudige hutten van natuurlijke materialen, waar mensen hun hangmatten konden ophangen. Ook werd er een kookplek ingericht. Via mond-tot-mondreclame werd Isadou bekender. In 2000 bouwden ze de eerste lodges met meer comfort, maar nog altijd volledig van hout en met palmladeren daken.

Internationale kaart

Dat jaar ontving Isadou zijn eerste buitenlandse toeristen, en sindsdien is het ressort ook niet meer weg te denken van de internationale kaart. In 2006 werd het gebied getroffen door een grote overstroming. “Het eiland leek wel een airstrip, zo kaal was het daarna”, vertelt Selientje Adipi. Alles ging verloren. Ze begonnen opnieuw, dit keer met stevigere lodges met stenen vloeren en daken van zinkplaten. De NOB kwam toen in met financiering. De bank betaalde rechtstreeks aan de leveranciers, zodat de wederopbouw gefaseerd kon plaatsvinden. Inmiddels telt Isadou 36 lodges met elk vier bedden, een eigen badkamer en toilet. Er zijn ook gemeenschappelijke ruimten waar groepen kunnen koken en eten.

Geduldig en begripvol

“Ik raad mensen aan om naar de NOB te gaan. Ik zeg altijd: je hoeft niet bang te zijn; ze denken met je mee”

De wederopbouw ging niet zonder hindernissen. De economische situatie in het land en toenemende concurrentie maakten het lastig. En de coronapandemie zorgde voor een forse terugval in bezoekers. Soms kon Isadou zijn aflossingsverplichtingen moeilijk nakomen. “Maar de mensen van de NOB zijn altijd geduldig en begripvol gebleven”, zegt Adipi. “Ze dreigden niet met beslag of verkoop. We kregen juist advies. Ik raad mensen aan om naar de NOB te gaan. Ik zeg altijd: je hoeft niet bang te zijn; ze denken met je mee.”

Door de huidige economische situatie blijft het een uitdaging om het hoofd boven water te houden. “Het is belangrijk dat het economisch beter gaat, zodat lokale mensen zich weer een weekend of langer kunnen veroorloven”, zegt Adipi. “Zonder de NOB hadden we Isadou niet kunnen opbouwen tot wat het nu is. En als deze lening straks is afgelost, en het gaat weer beter, dan klopt ik misschien weer aan bij de NOB.”

Gastvrouw Selientje Adipi

An aerial photograph of a river winding through a dense, lush forest. The river is characterized by numerous large, dark rocks scattered throughout its course. In the lower-left quadrant, a small waterfall cascades over a rocky ledge into a pool of water. The surrounding forest is thick with various types of trees, including palm trees, creating a rich, textured canopy. The lighting suggests a bright day, with sunlight filtering through the leaves and reflecting off the water's surface.

5. ACCOUNTANTSVERKLARING

VERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Commissarissen en directie van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V.

Ons oordeel

Desamengevatte jaarrekening 2021 (hierna 'desamengevatte jaarrekening') van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. te Paramaribo is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2021 van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijn de aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van 2021 de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. op basis van de grondslagen zoals beschreven in punt 2.2 in de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de volgende overzichten over 2021:
 - het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het mutatieoverzicht eigen vermogen en het kasstroomoverzicht; en
 - de bijbehorende samengevatte toelichtingen.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van International Financial Reporting Standards. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 17 juli 2025.

Ons oordeel van de samengevatte jaarrekening heeft geen betrekking op de overige informatie en wij geven hierover geen enkele vorm van zekerheid. Het is onze verantwoordelijkheid om de overige informatie te lezen en daarbij na te gaan of deze informatie materiele afwijkingen bevat ten opzichte van de samengevatte jaarrekening of van de kennis die wij tijdens de controle hebben verkregen, dan wel of de informatie op andere wijze materieel onjuist lijkt te zijn. Indien wij op basis van onze werkzaamheden tot de conclusie komen dat er sprake is van een materiele afwijking in deze overige informatie, zijn wij verplicht hierover te rapporteren. Wij hebben hierover niets te melden.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2021 van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. in onze controleverklaring van 17 juli 2025.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de samengevatte jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in punt 2.2 in de toelichting. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Bank.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met International Standards on Audit waaronder de Standaard 810 "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Paramaribo,

Hoogachtend,
Exlent Accountancy & Financial Services N.V.
Namens deze,

drs. Susan Trott CA RA
Managing Director

WE MOETEN VERDER

nob.

A dark, atmospheric landscape photograph. In the foreground, there's a dark, silty body of water reflecting the sky. The middle ground is dominated by a rugged mountain range with jagged peaks and dense, dark vegetation. The sky is filled with heavy, dark clouds, with a brighter patch of light breaking through on the right side. The overall mood is somber and dramatic.

6. DE CIJFERS

**JAARREKENING
INZAKE HET BOEKJAAR EINDIGEND
OP 31 DECEMBER 2021
VAN DE
NATIONALE ONTWIKKELINGSBANK VAN SURINAME N.V.**

INHOUDSOPGAVE

BALANS PER 2021	34
WINST EN VERLIESREKENING OVER 2021	36
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2021	39
TOELICHTING OP DE BALANS EN DE WINST EN VERLIES REKENING	40
OVERIGE GEGEVENS	55

JAAARREKENING

BALANS PER 2021		31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
	Toelichting	SRD	SRD	SRD
Activa				
Materiele vaste activa	5.			
Terreinen en gebouwen		43.806.002	27.866.735	13.655.243
Inventaris en inrichting		3.314.718	2.791.092	1.104.134
Transportmiddelen		1.099.624	824.514	721.774
		48.220.344	31.482.341	15.481.151
 Financiële vaste activa	 6.			
Kredieten	6.1	168.346.298	200.352.104	116.641.645
Beleggingen	6.2	16.171.078	-	35.606.006
Latente belast- ingvordering	6.3	1.100.095	654.277	-
Participaties	6.4	1	1	1
		185.617.472	201.006.382	152.247.652
 Vlottende activa				
Vorderingen	7.	64.998.913	62.255.119	5.972.689
Liquide middelen	8.	48.513.876	35.880.103	13.436.622
		113.512.789	98.135.222	19.409.311
 Totaal		 347.350.602	 330.623.944	 187.138.114

Passiva		31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
	Toelichting	SRD	SRD	SRD
Eigen vermogen	9.	281.491.586	294.033.800	172.009.908
Voorzieningen	10.	11.655.268	8.965.381	2.994.680
Schulden op korte termijn	11.			
Kortlopende schulden		54.203.748	25.610.022	10.846.952
Schulden op lange termijn	12.	-	2.014.741	1.286.574
Totaal		347.350.602	330.623.944	187.138.114

WINST EN VERLIESREKENING OVER 2021

		2021	2020
	Toelichting	SRD	SRD
Baten			
Interestbaten		7.947.742	6.024.278
Beheersvergoeding aanbrengende banken		-613.451	-342.165
Netto interestbaten	13.	7.334.291	5.682.113
Provisie-inkomsten en Beheersvergoedingen	14.	3.036.987	2.143.857
Overige bedrijfsopbrengsten	15.	86.991.322	141.570.585
Waardevermindering of (terugname van waardevermindering) van financiële activa	16.	-31.252.945	-44.281.951
Netto bedrijfsresultaat		66.109.655	105.114.604
Personeelskosten	17.	-5.856.603	-4.394.239
Beheerskosten	18.	-1.869.057	-1.474.819
Afschrijvingen	19.	-2.384.702	-1.589.198
Som der bedrijfskosten		-10.110.362	-7.458.256
Resultaat voor belasting en netto monetaire resultaat		55.999.293	97.656.348
Baat/ (last) uit de netto monetaire resultaat	20.	-5.604.517	-633.695
Resultaat voor belasting		50.394.776	97.022.653
Inkomstenbelasting	21.	-21.676.089	-8.229.159
Resultaat na belasting		28.718.687	88.793.494

OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT

Toelichting

2021

2020

SRD

SRD

Resultaat na belasting

28.718.687

88.793.484

Items die niet naar de winst-en-verliesrekening worden overgeboekt

Actuariële resultaat op toegezegde pensioenregelingen

-1.187.898

-695.375

Actuariële resultaat op overige personeelsbeloningen

-50.485

-1.122.061

Totaal Items die niet naar de winst-en-verliesrekening worden overgeboekt

-1.238.383

-1.817.436

Inkomstenbelasting op items die niet lopen via de winst en verliesrekening

445.818

654.277

Resultaat op items die niet via de winst en verliesrekening lopen

792.565

1.163.159

Totaalresultaat

27.926.122

87.630.325

MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN PER 2021

	Geplaatst en gestort kapitaal	Agioreserve	Her Waarderings reserve	Algemene reserve fonds	Reserve fonds zachte leningen	Algemene Reserve	Reserve Actuariële Resultaten (OCI)	Totaal
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD
01 januari 2020	50.000	102.144.339	10.619.449	12.500	2.295.254	56.888.366	-	172.009.908
Hyperinflatie aanpassingen	65.250	133.225.670	10.452.102	18.967.226	2.995.306	-131.311.987	-	34.393.567
Resultaat 2020	-	-	-	-	-	88.793.484	-	88.793.484
Resultaten uit Actuariële winsten en verliezen (OCI)	-	-	-	-	-	-	-1.163.159	-1.163.159
31 december 2020	115.250	235.370.009	21.071.551	18.979.726	5.290.560	14.369.863	-1.163.159	294.033.800
01 januari 2021	115.250	235.370.009	21.071.551	18.979.726	5.290.560	14.369.863	-1.163.159	294.033.800
Hyperinflatie aanpassingen	69.900	142.790.457	15.312.611	21.333.759	3.208.765	-223.183.828	-	-40.468.336
Totaalresultaat 2021	-	-	-	-	-	28.718.687	-	28.718.687
Resultaten uit Actuariële winsten en verliezen (OCI)	-	-	-	-	-	-	-792.565	-792.565
31 december 2021	185.150	378.160.466	36.384.162	40.313.485	8.499.325	-180.095.278	-1.955.724	281.491.586

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2021	Toelichting	2021	2020
		SRD	SRD
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat voor belasting		28.718.687	88.793.484
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen	19.	2.348.702	1.589.199
		31.067.389	90.382.682
Veranderingen werkkapitaal:			
Vorderingen -kredieten		32.005.806	-83.710.459
Vorderingen – overige		-2.743.794	-56.282.431
Schulden op korte termijn		28.593.726	14.763.070
		57.855.738	-125.229.820
		88.959.127	-34.847.138
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		-2.062.123	-92.140
Mutatie beleggingen		-16.171.078	35.606.006
		-18.233.201	35.513.866
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie langlopende schulden		- 2.014.741	728.167
Koersverschillen op valuta leningen		-56.041.412	21.048.586
		-58.092.153	21.776.753
Mutatie geldmiddelen		12.633.773	22.443.480
Stand liquide middelen begin boekjaar		35.880.103	13.436.622
Stand liquide middelen ultimo boekjaar		48.513.876	35.880.103

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE WINST EN VERLIES REKENING

1. ALGEMEEN

1.1 Doel en beheer

Doel

De bank is opgericht op 08 augustus 1963 en is een naamloze vennootschap met als aandeelhouder de Republiek Suriname, die vertegenwoordigd wordt door het Ministerie van Financiën en Planning. Het belangrijkste statutaire doel van de bank is het bevorderen en ontwikkelen van alle economische sectoren in het bijzonder doch niet uitsluitend het midden –en klein bedrijf. Dit doet de vennootschap door onder andere het beschikbaar stellen van financieringsfaciliteiten.

Corporate Governance Code

De Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB N.V.) acht het van groot belang dat zij goed, efficiënt en verantwoord geleid wordt en dat zij een gedegen verantwoording kan afleggen aan haar belanghebbenden. Met de opmaak en implementatie van de Corporate Governance Code, voldoet de NOB N.V. aan de gestelde richtlijnen van de Centrale Bank van Suriname (CBvS).

De principes en best practice bepalingen die de NOB N.V. in het kader van deugdelijk ondernemingsbestuur nastreeft, zijn verankerd in deze corporate governance code. De principes van de NOB N.V. kunnen worden gezien als breed gedragen algemene opvattingen voor goed bestuur, welke nader zijn uitgewerkt in best practice bepalingen. De best practice bepalingen bestaan uit normen voor het gedrag van de directie, de Raad van Commissarissen (RvC) en de Algemene Vergadering van

Aandeelhouders (AVA). Zij geven daarmee de ‘best practice’ weer en zijn een invulling van de algemene beginselen van goede corporate governance.

Voor de naleving van de corporate governance code en dus voor de waarborging van goed ondernemingsbestuur zijn de directie en de RvC van de NOB N.V. verantwoordelijk.

Raad van Commissarissen

Conform de corporate governance code bestaat de Raad van Commissarissen uit minimaal vijf leden. De leden van de Raad van Commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Voor de benoeming van de commissarissen is goedkeuring van de CBvS vereist.

De Raad van Commissaris zag er tot en met maart 2021 als volgt uit:

- Dhr. Subhas Mungra - President-Commissaris
- Mw. Joy ten Berge - Lid
- Mw. Iris Sandel - Lid
- Mw. Chequita Akkal-Ramautar - Lid
- Dhr. Marlon Telting - Lid
- Dhr. T. J. Stephen Lee - Lid
- Dhr. Premchandre Narain - Lid

Voor de periode 16 april 2021 tot december 2021 van het verslagjaar zag de raad er als volgt uit:

- Dhr. Reguillo Hira - President-Commissaris
- Mw. Claudine van Emden - Lid
- Mw. Monique Sowidjojo - Lid
- Dhr. Robbie Poetisi - lid

Per datum van opmaak van de jaarrekening ziet de Raad van Commissaris er als volgt uit:

- Dhr. Reguillo Hira - President-Commissaris
- Mw. Claudine van Emden - Lid
- Mw. Nicole Deira - Lid
- Dhr. Miguel Ameerun - Lid
- Mw. Thelma Douglas- Pinas - Lid

De heer Robby Poetisi is als lid toegetreden op 1 juni 2021 en is uitgetreden de datum 31 december 2023.

Directie

Gedurende het verslagjaar zag de directievoering er als volgt uit:

- Vanaf 09 juli 2019 lag de directievoering in handen van de waarnemend directeur mevr. Sandy Cameron.
- Mevr. Sandy Cameron is per 16 juni 2022 benoemd tot president-directeur
- Mevr. Shalini Khedoe is per 12 april 2024 benoemd tot commercieel directeur
- Per datum van de opmaak van de jaarrekening ligt de directievoering in handen van de president-directeur mevr. Sandy Cameron en de commercieel directeur mevr. Shalini Khedoe.

2. ALGEMENE GRONDSLAGEN

2.1. Opmaak jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten, met uitzondering van investeringen vastgoed objecten, kantoorgebouwen (geclassificeerd als materiële vaste activa), afgeleide financiële instrumenten, schulden en financiële activa en voorwaardelijke vergoedingen die zijn gewaardeerd tegen reële waarde.

2.2. Verklaring van overeenstemming

De jaarrekening van de NOB N.V. is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals uitgevaardigd door de International Accounting Standards Board (IASB).

2.3. Stelselwijziging

Overgang van GAAP naar IFRS

Per 1 januari 2020 heeft de NOB N.V. de financiële verslaggeving aangepast van Generally Accepted Accounting Principles (GAAP) naar de International Financial Reporting Standards (IFRS). Deze stelselwijziging is doorgevoerd om de financiële rapportage te harmoniseren met internationale standaarden en om de transparantie en vergelijkbaarheid van de financiële overzichten te verbeteren.

Reden voor de wijziging

De overstap naar IFRS is ingegeven door de aangenomen “Wet Op de Jaarrekening” welke op 24 september 2017 is aangenomen waarin onder meer is bepaald dat de jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang, waaronder kredietinstellingen (onder toezicht staande van de CBvS) vanaf het boekjaar 2021 dienen te worden opgesteld volgens de IFRS. In dit verband heeft de Nationale Ontwikkelingsbank

van Suriname N.V. een transitie toegepast van de huidige algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving naar IFRS.

Impact van de wijziging

De overgang naar IFRS heeft geleid tot aanpassingen in de waardering en presentatie van verschillende balans- en resultaatposten.

Impact	Balans	Winst- en verliesrekening
01.01.2020	SRD 51.869.162	-
31.12.2020	SRD 165.347.802	SRD 73.000.709
31.12.2021	SRD 117.388.330	SRD 10.605.171

2.4. Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2020 zijn aangepast om de impact van de stelselwijziging weer te geven. Dit zorgt voor een consistente vergelijking tussen de verslagperioden.

2.5. First time adoption

De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2020 zijn aangepast om de impact van de stelselwijziging weer te geven. Dit zorgt voor een consistente vergelijking tussen de verslagperioden.

2.5.1. IFRS 1 Eerste toepassing van International Financial Reporting Standards

De kernelementen zoals uitgezet door IFRS 1- Eerste toepassing van International Financial Reporting Standards zijn als volgt geweest bij de retrospectieve invoering.

- Toepassen van IFRS-standaarden als grondslag van de cijfers per jaareinde 2021;
- Aanpassen van de vergelijkende cijfers over een transitie periode van twee jaar op basis van IFRS

respectievelijk op 1 januari 2020 en 31 december 2020.

Vrijstellingen bij eerste toepassing van International Financial Reporting Standards

Bij de eerste toepassing van IFRS heeft NOB N.V. gebruikgemaakt van de vrijstellingen zoals toegestaan onder IFRS 1 “First-time Adoption of International Financial Reporting Standards”

2.6. Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld conform internationale standaarden (IFRS). De bank gaat ervan uit dat zij haar activiteiten zal kunnen voortzetten.

2.7. Waardering tegen reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum. Dit, ongeacht of de prijs direct waarneembaar is of geschat wordt door een waarderingsmethodiek.

Indien de reële waarde van financiële instrumenten en verplichtingen niet kunnen worden afgeleid uit prijzen in een actieve markt, worden deze bepaald door middel van waarderingstechnieken door het gebruik van modellen.

De input variabelen van deze modellen worden zoveel mogelijk afgeleid uit genoteerde prijzen van actieve markten op waarderingsdatum. Indien dit niet mogelijk is, wordt gebruik gemaakt van schattingen voor het vaststellen van deze waarden.

2.8. Hyperinflatie

In overeenstemming met IAS 29 is de jaarrekening per 31 december 2021 aangepast voor hyperinflatie, aangezien de Surinaamse economie op dat moment voldeed aan de criteria van een hyperinflatoire economie. De driejarige cumulatieve inflatie bedroeg 169,3%.

De financiële informatie, inclusief vergelijkende cijfers, is uitgedrukt in termen van de koopkracht per 31 december 2021. Voor de herrekening is gebruikgemaakt van de door het Algemeen Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindex (CPI).

De toepassing van IAS 29 heeft geleid tot herwaardering van activa en passiva, aanpassingen in de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht, alsmede een verlies op de netto-monetaire positie dat afzonderlijk is verantwoord.

3. UITEENZETTING VAN DE GRONDSLAGEN

3.1. Vreemde valuta

De jaarrekening wordt opgesteld in Surinaamse dollars ("SRD"). De SRD is ook de functionele valuta.

Omrekening heeft plaatsgevonden tegen de volgende Centrale Bank koersen.

	31-12-2021	31-12-2020
USD 1	20,34	14,29
EURO 1	22,28	17,55

3.2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden opgenomen indien het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen naar de bank zullen vloeien en de kostprijs betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De activa worden gewaardeerd:

- voor terreinen en gebouwen op basis van het herwaarderingsmodel, waarbij de laatste onafhankelijke taxatie dateert uit 2019;
- voor inventaris en transportmiddelen tegen kostprijs, verminderd met afschrijvingen.

De toegepaste afschrijvingsmethodiek is lineair, op basis van de geschatte economische levensduur:

Categorie	Levensduur	Afschrijving-spercentage
Gebouwen	33 $\frac{1}{3}$ jaar	3%
Inventaris en inrichting	3 jaar	33 $\frac{1}{3}$ %
Transportmid-delen	4–5 jaar	20%–25%

Waardeveranderingen van terreinen en gebouwen worden verantwoord via de **herwaarderingsreserve** in het eigen vermogen. Deze bedragen worden niet overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

In lijn met **IAS 36** worden activa periodiek beoordeeld op een mogelijke bijzondere waardevermindering, waarbij verlies wordt genomen indien de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde. Indicatoren voor waardevermindering zijn onder meer marktontwikkelingen, fysieke schade of tegenvallende prestaties.

3.3. Financiële vaste activa

Financiële activa en verplichtingen worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd of verminderd met transactiekosten indien van toepassing. Bij waardering tegen geamortiseerde kostprijs worden deze transactiekosten respectievelijk opgeteld bij activa of afgetrokken van verplichtingen.

Herclassificatie

Herclassificatie van financiële activa tussen waarderingscategorieën (geamortiseerde kostprijs, reële waarde via OCI, reële waarde via resultaat) vindt uitsluitend plaats bij significante wijzigingen in het bedrijfsmodel. Herclassificatie wordt prospectief toegepast vanaf het begin van de eerstvolgende verslagperiode. Financiële verplichtingen worden niet hergeclassificeerd.

Niet-langer-opnemen

Financiële activa worden van de balans afgevoerd wanneer het economisch risico en voordeel is overgedragen. Indien dit niet volledig het geval is, wordt getoetst of de onderneming nog beschikkingsmacht heeft.

Bijzondere waardevermindering

De bank past het expected credit loss-model (ECL) toe, conform IFRS 9. Dit model vereist dat op het moment van opname een voorziening wordt getroffen voor verwachte kredietverliezen, gebaseerd op:

- 12-maands verliezen (Stadium 1), of
- verliezen over de volledige looptijd (Stadium 2 en 3) bij verslechterde kredietkwaliteit.

De classificatie in stadium 2 of 3 gebeurt o.a. op basis van betalingsachterstanden (>30 of >90 dagen), schending van convenanten, of negatieve ontwikkelingen in kredietbeoordeling of bedrijfsomgeving. De omvang van het verwachte kredietverlies wordt berekend als het verdisconteerde verschil tussen contractuele kasstromen en verwachte ontvangsten.

De bepaling van voorzieningen vereist significante inschattingen, waaronder:

- interne kredietmodellen (Probability of Default),
- beoordeling van significante risicoveranderingen,
- macro-economische scenario's en correlaties met risico's (PD, EAD, LGD),
- waarde van zekerheden en inningsverwachtingen.

Afboekingen

Leningen worden (gedeeltelijk) afgeboekt wanneer de bank het inningsproces beëindigt. Indien de afboeking hoger is dan de voorziening, wordt het verschil toegevoegd aan de voorziening. Herstel wordt verantwoord als winst.

Saldering

Financiële activa en passiva worden alleen gesaldeerd gepresenteerd indien er een juridisch afdwingbaar recht op saldering bestaat en het de intentie is om deze saldering daadwerkelijk toe te passen.

3.4. Classificatie en waardering van financiële instrumenten

Conform IFRS 9 zijn de financiële activa van de bank geclassificeerd en gewaardeerd op basis van het bedrijfsmodel en de aard van de contractuele kasstromen.

De financiële activa zijn verdeeld in de volgende categorieën:

- Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen **geamortiseerde kostprijs**;
- Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen **reële waarde via het overige totaalresultaat (OCI)**;
- Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen **reële waarde via OCI** (zonder recycling naar resultaat);
- Instrumenten gewaardeerd tegen **reële waarde via de winst-en-verliesrekening**.

De classificatie is afhankelijk van:

- het **bedrijfsmodel** (houden voor aflossing, voor verkoop, of beide), en
- de uitkomst van de **SPPI-test** ("solely payments of principal and interest").

Financiële verplichtingen worden in de regel gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, behoudens specifieke uitzonderingen.

De eerste waardering van financiële instrumenten vindt plaats tegen reële waarde. Transactiekosten worden meegenomen afhankelijk van de waarderingscategorie.

Bij de overgang naar IFRS zijn de praktische overgangsbepalingen van IFRS 1 toegepast. Zie toelichting 4 voor een overzicht van de impact van deze wijziging op het eigen vermogen en de vergelijkende cijfers.

3.5. Belangrijke oordelen, schattingen en veronderstellingen

Bij het opstellen van deze jaarrekening is gebruik gemaakt van oordelen, schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de gerapporteerde bedragen van activa en verplichtingen, en op de toelichtingen daarvan. Deze inschattingen zijn onder meer noodzakelijk bij het bepalen van de inbaarheid van vorderingen, de gebruiksduur van activa, de omvang van voorzieningen en de reële waarde van financiële instrumenten. Hoewel deze schattingen zorgvuldig en op basis van de best beschikbare informatie zijn gemaakt, kunnen de werkelijke uitkomsten afwijken van deze aannames.

3.6. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit direct opvraagbare kasmiddelen en banktegoeden. Kasequivalenten zijn kortlopende, uiterst liquide beleggingen die zonder noemenswaardig waardeverlies snel in geldmiddelen kunnen worden omgezet. Ze worden uitsluitend aangehouden om kortlopende verplichtingen te voldoen (IAS 7.6-7).

3.7. Latente belastingschuld

Latente belastingschulden worden gewaardeerd op basis van de best geschatte toekomstige fiscale lasten. De verwerking vereist inschattingen omtrent de timing en omvang van verrekenbare of te betalen bedragen.

3.8. Pensioenen en personeelsverplichtingen

Pensioenverplichtingen worden actuariëel berekend volgens de projected unit credit-methode. De balans bevat het nettoverschil tussen de verplichting en de reële waarde van fondsbeleggingen. Actuariële herwaarderingen worden direct in het eigen vermogen verwerkt via het overzicht van het totaalresultaat. Kosten van verstreken diensttijd en netto rente worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

3.9. Interestbaten

Interestopbrengsten worden verantwoord op basis van de effectieve-rentemethode, waarbij het rendement over de looptijd wordt berekend rekening houdend met vergoedingen, agio/disagio en transactiekosten (IFRS 9 Appendix A).

3.10. Vergoedingen en provisie-inkomsten

Provisie-inkomsten betreffen vergoedingen voor diensten zoals kredietbeheer en verzekeringstussenkomst. Provisies met renteachtig karakter worden als rentebaten of -lasten gepresenteerd.

4. RISICOBEBEER

Introductie en risicoprofiel

Risicobehoor is essentieel voor de NOB in haar dynamische omgeving. De bank identificeert, meet, monitort en beheerst risico's zoals markt-, valuta-, liquiditeit- en kredietrisico's. Deze risico's kunnen invloed hebben op de financiële positie en reputatie. De aanpak is doeltreffend en transparant en is verankerd in de bedrijfsvoering.

Marktrisico

Vanwege de lange looptijden van onze kredieten zijn we gevoelig voor renteveranderingen. We beheren dit risico door de rentegevoeligheid van activa en passiva af te stemmen, flexibele

rentepercentages toe te passen waar mogelijk, en stresstests uit te voeren. Zo blijven we voorbereid op rentewijzigingen.

Valutarisico

De bank beperkt haar valutarisico door leningen in dezelfde valuta te verstrekken als de inkomsten die de kredietnemer genereert, waarbij ook de aflossingen in dezelfde valuta plaatsvinden. Verder monitort de bank de volatiliteit van de valuta, waarin zij een positie heeft tegenover de Surinaamse dollar.

Liquiditeitsrisico

De bank beschikt over een proces voor het identificeren, meten, monitoren en beheersen van liquiditeitsrisico. Dit omvat kasstroomprognoses voor activa, passiva en extra balans posten. De liquiditeitspositie wordt beheerd via een intern prognosemodel en stresstesten.

Kredietrisico

Met ingang van 1 januari 2020 heeft de eerste toepassing van IFRS een fundamentele wijziging van NOB N.V. bijzondere waardevermindering ("impairment") methode tot gevolg gehad door de toekomstgerichte ECL-benadering in plaats van de historische betalingsachterstand methode.

De beheersing van deze risico's wordt ondersteund door een sterk good governance beleid. Zo waarborgt NOB niet alleen financiële stabiliteit, maar draagt zij ook bij aan verantwoord en toekomstgericht bankieren.

NOB N.V. beperkt kredietrisico via een zorgvuldig en risico gestuurd kredietbeleid. Jaarlijks wordt de risicobereidheid vastgesteld.

Kredieten worden verstrekt na grondige analyse van de financiële positie, betalingsgeschiedenis en sectorrisico's. De portefeuille wordt actief gemonitord en bij verhoogd risico worden maatregelen genomen, zoals herstructurering of overdracht naar bijzonder beheer.

Zekerheden

Ter vermindering van het kredietrisico op financiële activa vereist NOB N.V. zekerheden in de vorm van garanties, borgstellingen, vastgoed, vorderingen, roerende goederen en inventaris. De reële waarde hiervan beïnvloedt de ECL-berekening. Waar mogelijk wordt marktinformatie gebruikt bij de waardering van de zekerheden.

5. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De post is als volgt samengesteld:

	Gebouw & terreinen	Transport Middelen	Inventaris & Inrichting	Totaal
1 januari 2021	SRD	SRD	SRD	SRD
Aanschafwaarde	30.017.977	1.707.139	5.849.408	37.574.524
Cumulatieve afschrijving	-2.151.242	-882.625	-3.058.316	-6.092.183
Boekwaarde 01 januari	27.866.735	824.514	2.791.092	31.482.341
Mutaties				
Investerings	-	817.767	1.244.356	2.062.123
Afschrijving investering	-953.972	-220.580	-1.210.149	-2.384.701
Totaal mutaties	-953.972	597.187	34.207	-322.578
Aanschafwaarde 31 december	30.017.977	2.524.906	7.093.764	39.636.647
Cumulatieve afschrijving	-3.105.214	-1.103.205	-4.268.465	-8.476.884
Hyperinflatie herwaardering	16.893.239	-322.077	489.419	17.060.581
Boekwaarde 31 december	43.806.002	1.099.624	3.314.718	48.220.344
Afschrijvingspercentage	3%	20%-25%	20%-33 1/3%	

Per het boekjaar is materiële vaste activa geherwaardeerd op basis van de geldende hyperinflatie waarde. Er is een latentie gevormd voor het verschil tussen de fiscale en commerciële waarde.

6. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

		31-12-2021	31-12-2020
		SRD	SRD
Kredieten	6.1	168.346.298	200.352.104
Beleggingen	6.2	16.171.078	-
Belasting latentie op actuariële resultaten	6.3	1.100.095	654.277
Participaties	6.4	1	1
Totaal		185.617.472	201.006.382

6.1. Kredieten

De post kredieten betreft de uitgezette kredieten die tegen de geamortiseerde kostprijs zijn verantwoord. Bij de waardering van deze kredieten is rekening gehouden met de verwachte kredietverliezen. De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Debiteuren	238.310.667	252.320.299
Gepassiveerde rente	-14.640.885	-7.682.612
Overige aanpassingen inzake de waardering van kredieten	-2.422.160	-10.138.771
	221.247.622	234.498.916
Voorziening debiteuren (verwachte kredietverliezen)	-52.901.324	-34.146.812
Totaal	168.346.298	200.352.104

Verwachte kredietverliezen (ECL) 2021

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Totaal ECL	Krediet portefeuille	ECL in % van portefeuille
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	%
Land-bouw	74.754	2.353	20.647.484	20.724.591	151.749.924	39%
Toerisme	5	-	-	5	11.595.616	0%
Gezondheidszorg	-	-	908	908	1.424.637	0%
Slachterij	-	-	32.115.064	32.115.064	32.115.064	61%
Overige	60.756	-	-	60.756	41.425.427	0%
	135.515	2.353	52.763.456	52.901.324	238.310.668	100%

Verwachte kredietverliezen (ECL) 2020

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Totaal ECL	Krediet portefeuille	ECL in % van portefeuille
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	%
Land-bouw	1.395.048	24.395	2.300.877	3.720.320	86.598.942	11%
Toerisme	6.573	-	3.160.255	3.166.828	12.210.079	9%
Gezondheidszorg	88.123	-	4.429.749	4.517.872	35.470.493	13%
Slachterij	-	-	21.285.557	21.285.557	21.285.557	62%
Overige	327.925	-	1.128.310	1.456.235	96.755.228	4%
	1.817.669	24.395	32.304.748	34.146.812	252.320.299	100%

6.2. Beleggingen

De post beleggingen bestaat uit uitzettingen in de termijndeposito's.
De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
USD Beleggingen in TD	10.171.078	-
SRD Beleggingen in TD	6.000.000	-
Totaal	16.171.078	-

De post beleggingen betreft de volgende beleggingen in termijndeposito's:

1. Termijndeposito 1: SRD 10.171.078 (USD 500.000) met een looptijd van drie maanden tegen een rentepercentage van 0,40% per jaar, vervaldatum 10 februari 2022.
2. Termijndeposito 2: SRD 2.500.000 met een looptijd van drie maanden tegen een rentepercentage van 6,50% per jaar, vervaldatum 10 februari 2022.
3. Termijndeposito 3: SRD 2.500.000 met een looptijd van zes maanden tegen een rentepercentage van 7,50% per jaar, vervaldatum 10 maart 2022.
4. Termijndeposito 4: SRD 1.000.000 met een looptijd van zes maanden tegen een rentepercentage van 7,50% per jaar, vervaldatum 10 maart 2022.

6.3. Latente belastingvordering op actuair verlies

Gedurende het verslagjaar is een netto-actuair verlies van SRD 1.238.383 (2020: SRD 1.817.436) opgenomen in het overige totaalresultaat, voortvloeiend uit de herwaardering van personeel gerelateerde verplichtingen conform IAS 19. Op basis van het geldende belastingtarief van 36% is hierop een actieve latente belastingvordering van SRD 445.818 (2020: SRD 654.277) opgenomen.

Zie hieronder het verloop van de latentie:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Beginstand	654.277	-
Dotatie in het jaar	445.818	654.277
Eindstand	1.100.095	654.277

De latente belastingvordering op het actuair verlies wordt via OCI in het eigen vermogen opgenomen. Bij een positieve invloed op de winst-en-verliesrekening door wijzigingen in aannames of afwikkeling van verplichtingen, wordt een gedeelte van deze vordering via OCI naar het resultaat gerecycled, conform IAS 12.

6.4. Participaties

	2021	2020
	SRD	SRD
Participaties	41.011	41.011
Voorziening op participaties	-41.010	41.010
Totaal	1	1

Voorziening op participaties

	2021	Voorziening	Stand na voorziening
	SRD	SRD	SRD
N.V. Luchthavenbeheer	1	-	1
N.V. Glasinsur	10	10	-
Nationaal Informatie en Communicatie		-	-
Netwerk N.V.	1.000	1.000	-
N.V. EEN	20.000	20.000	-
N.V. TWEE	20.000	20.000	-
Totaal	41.011	41.010	1

Bij N.V. Luchthaven Beheer heeft de bank een belang van één (1) geplaatst aandeel tegen een nominale waarde van SRD 1,- waarvan tien procent in contanten is volgestort.

7. VORDERINGEN

De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Nog te ontvangen gelden overheid	61.689.367	56.873.758
Vorderingen staat EEG	-	2.014.741
Rekening courant Fonds Studiefinanciering Suriname (FSS)	2.490.641	1.855.418
Rekening courant Studiefonds Medische Specialisten (SMS)	393.197	308.493
Rekening courant Fonds Technische Bijstand (FTBP)	-10.956	311.584
RC NOB N.V. - stichting Garantiefonds USD	17.490	12.286
Nog te ontvangen Beheersfee GF	16.293	312.499
RC NOB N.V. -stichting Garantiefonds SRD	32.557	1.958
Diverse personeelsvoorschotten	1.663	1.986
Overige vorderingen	368.661	562.396
Totaal	64.998.913	62.255.119

8. LIQUIDE MIDDELEN

De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Kas	47.639	115.713
Banktegoeden	48.466.237	35.764.390
Totaal	48.513.876	35.880.103

Kas

Deze post betreft de contante kastegoeden in eigen beheer.

Banktegoeden

Deze post betreft de banktegoeden bij de verschillende lokale bankinstellingen. Indien niet ander vermeld zijn de banktegoeden ter vrije beschikking van de NOB N.V.

9. EIGEN VERMOGEN

Geplaatst en gestort kapitaal

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 51.000 gewone aandelen A en 49.000 zes procent cumulatief preferente aandelen B van elk nominaal SRD 1.000. Van het maatschappelijk aandelenkapitaal is SRD 50.000 geplaatst en volgestort. Vanwege hyperinflatie is de waarde van het aandelenkapitaal in 2021 toegenomen met SRD 69.900 (2020: SRD 65.250). Het aandelenkapitaal bedraagt in 2021 SRD 185.150.

Aandelen geplaatst

Het verloop van de aandelen is als volgt:

	Soort aandeel	Aantal Geplaatst	In Portefeu- ille	Totaal
Aandeelhouders				
Nationale Ontwikke- lingsbank N.V.	B	100	-	100
Republiek Suriname	A+B	49.900	-	49.900
In portefeuille NOB N.V.	A	-	25.500	25.500
In portefeuille NOB N.V.	B	-	24.500	24.500
		50.000	50.000	100.000

Agioreserve

De agioreserve omvat het agio op aandelenemissie in 2005 bij conversie van leningen. Ook is hierop een vermogensversterking opgenomen uit subsidies van CARIFORUM-EU (2014) en IFONS (2016), en de overname van het Agrarisch Krediet Fonds (2018).

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve heeft betrekking op de herwaardering van het kantoorgebouw, de opstallen en van het terrein.

Het verloop van deze post is als volgt:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Stand per 1 januari	21.071.552	10.619.449
Toevoegingen vanwege toename waarde gebouwen	16.120.135	11.029.198
Vrijval	-807.524	-577.096
Stand per 31 december	36.384.163	21.071.551

Algemene reservefonds

Het “Algemene reservefonds” is een statutaire bestemmingsreserve conform de statuten. De laatste mutatie aan het fonds heeft in 2016 plaatsgevonden.

Reservefonds zachte leningen

Het “Reservefonds voor zachte leningen” is een statutaire bestemmingsreserve dat voorgeschreven is in de statuten. De laatste mutatie aan het fonds heeft in 2016 plaatsgevonden.

10. VOORZIENINGEN

De post heeft betrekking op de latente belastingverplichtingen en personeelsvoorzieningen en is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Latente belastingverplichtingen	8.253.173	6.103.746
Netto verplichting voor toegezegde Pensioenverplichtingen	-	-
Voorziening toekomstige medische kostenregeling gepensioneerden	574.064	306.056
Voorziening toekomstige medische kostenregeling na pensionering	1.974.362	1.958.947
Voorziening jubilea	853.669	596.632
Totaal	11.655.268	8.965.381

11. SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
IFONS-verplichtingen	18.158.375	12.334.935
Nog te storten participaties	41.011	41.011
Overige kortlopende schulden	36.004.362	13.234.076
Totaal	54.203.748	25.610.022

Onder de post "Nog te storten participaties" is het bedrag van de participaties opgenomen die nog volgestort dienen te worden.

Overige kortlopende schulden

De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Te betalen Inkomstenbelasting	33.865.869	11.949.360
Te betalen kosten	1.233.072	883.036
Te betalen accountantskosten	640.249	346.875
Tegoeden aan debiteuren	188.932	-
Te betalen omzetbelasting	2.878	-
Te betalen loonbelasting en AOV	72.318	54.805
Overige te betalen posten	1.044	-
Totaal	36.004.362	13.234.076

12. SCHULDEN OP LANGE TERMIJN

De post is als volgt samengesteld:

	31-12-2021	31-12-2020
	SRD	SRD
Lening EEG	-	2.014.741
Totaal	-	2.014.741

Bovenstaande lening is in 2021 afgewikkeld

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

Per 31 december 2019 heeft de NOB een vordering op de Republiek Suriname groot SRD 49.850.100, =, zijnde nog vol te storten kapitaal op geplaatste aandelen. Conform de instructies van de toezichthouder, de CBvS. d.d. 15 maart 2019, is deze vordering op de overheid niet opgenomen in de balans. De volstorting van de aandelen heeft in 2024 en 2025 plaatsgevonden en wel als volgt in 2024 is SRD 40.000.000 gestort en in 2025 SRD 9.850.100.

13. NETTO INTERESTBATEN

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Interestbaten kredietdebiteuren	6.943.533	4.701.599
Boeterente kredietdebiteuren	665.121	244.282
Interest banken	21.957	15.493
Interest beleggingen	317.131	1.062.904
Totaal	7.947.742	6.024.278
IFONS kosten	613.451	342.165
Netto interestbaten	7.334.291	5.682.113

Interestbaten kredietdebiteuren

	2021	2020
	SRD	SRD
Corporate kredietdebiteuren	6,889,371	4,682,244
Consumer kredietdebiteuren	54,162	19,355
Netto interestbaten	6,943,533	4,701,599

Boete Interestbaten kredietdebiteuren

	2021	2020
	SRD	SRD
Corporate kredietdebiteuren	665,121	224,282
Consumer kredietdebiteuren	-	-
Netto boete interestbaten	665,121	224,282

14. PROVISIE-INKOMSTEN EN BEHEERSVERGOEDINGEN

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Provisie-inkomsten	72.425	69.254
Fonds Technische Bijstand Particulieren sector (FTBP)	94.072	51.245
Fonds Studiefinanciering Suriname (FSS)	1.983.659	1.346.703
Studiefonds Medische Specialisten (SMS)	666.526	509.204
Stichting Garantiefonds voor Bedrijfskredieten	220.305	167.451
Totaal	3.036.987	2.143.857

15. OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Resultaat uit financiële transacties	86.496.452	141.533.577
Resultaat deelneming	10.557.534	9.033.672
Afwaardering deelneming	-10.557.534	-9.033.672
Overige	494.870	37.008
Totaal	86.991.322	141.570.585

16. BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGSWINSTEN (-VERLIEZEN) UIT VERANDERINGEN IN HET VERWACHTE KREDIETVERLIES

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Bijzondere waardevermindering kredieten (vrijval vanwege afboeking incurante kredieten)	-45.297.317	23.800.421
Afboeken incurante kredieten	74.128.102	10.538.149
Overige voorzieningen financiële vaste activa	2.422.160	9.943.381
Totaal	31.252.945	44.281.951

17. PERSONEELSKOSTEN

De post is als volgt samengesteld:

Salarissen en onkostenvergoedingen

	2021	2020
	SRD	SRD
Salarissen	2.400.549	2.178.839
Toelagen	606.266	330.022
Gratificatie	628.953	487.330
Vakantiegeld	458.650	416.311
Overwerk	112.812	92.602
Totaal	4.207.230	3.505.104

Sociale lasten	2021	2020
	SRD	SRD
Sociale lasten - diverse	24.354	15.060
Medische kosten	254.550	270.908
Pensioenuitkeringen	37.152	22.289
Actuariële kosten pensioen en overige personeelsbeloningen	785.208	411.289
Totaal	1.101.264	719.546

Overige personeelskosten

	2021	2020
	SRD	SRD
Vakantiekrachten	13.715	-
Trainingen en opleidingen	61.226	-
Lumpsum	243.548	12.122
Schoolpakket	12.992	11.740
Overige personeelskosten	216.628	145.727
Totaal	548.109	169.589
Totaal personeelskosten	5.856.603	4.394.239

18. BEHEERSKOSTEN

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Kantoorkosten	442.826	367.824
Huisvestingskosten	670.281	457.121
Verkoopkosten	4.121	12.940
Vervoerskosten	42.152	57.251
Algemene kosten	709.677	579.683
Totaal	1.869.057	1.474.819

Kantoorkosten

	2021	2020
	SRD	SRD
Kantoorbehoeften & drukwerken	19.553	8.441
Telefoonkosten	121.878	85.165
Reparatie en onderhoud inventaris	87.215	102.761
Aanschaf klein inventaris	19.822	2.589
Automatisering	194.076	168.458
Abonnementen en bibliotheek	282	410
Totaal	442.826	367.824

Huisvestingskosten

	2021	2020
	SRD	SRD
Electra	87.483	54.810
Watervoorziening	6.470	3.126
Assuranties	18.223	11.299
Kantinekosten	31.955	17.198
Reparatie en onderhoud	14.403	4.998
Beveiligingskosten	409.873	303.937
Schoonmaakkosten	79.440	42.277
Onderhoud terrein	19.929	19.476
Overige huisvestingskosten	2.505	-
Totaal	670.281	457.121

Verkoopkosten

	2021	2020
	SRD	SRD
Representatiekosten	2.753	4.401
Advertenties	1.368	8.539
Totaal	4.121	12.940

Vervoerskosten

	2021	2020
	SRD	SRD
Brandstof	25.547	10.023
Assuranties	11.478	30.803
Reparatie en onderhoud	5.127	16.425
Totaal	42.152	57.251

Algemene kosten

	2021	2020
	SRD	SRD
Accountantskosten	148.346	116.513
Remuneratie	119.678	277.866
Consultants kosten	263.719	39.248
Juridische kosten	68.927	39.098
Uitzendkrachten	67.705	86.582
Donaties en giften	62	62
Contributies	28.504	11.285
Overige algemene kosten	6.173	4.830
Bankkosten	6.563	4.199
Totaal	709.677	579.683

19. AFSCHRIJVINGEN

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Afschrijvingskosten gebouwen	953.973	593.926
Afschrijvingskosten transportmiddelen	220.580	341.428
Afschrijvingskosten inventaris	1.186.335	619.835
Afschrijvingskosten inrichting	23.814	34.010
Totaal	2.384.702	1.589.199

20. BAAT/(LAST) UIT HET NETTO MONETAIRE RESULTAAT

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Hyperinflatie baat/(last) Financiële transacties	8.915.258	4.052.598
Hyperinflatie baat/(last) Opbrengsten	522.574	245.198
Hyperinflatie baat/(last) Beheersvergoedingen	104.612	80.646
Hyperinflatie baat/(last) Provisies	387	2.689
Hyperinflatie baat/(last) Verkoopkosten	-141	-12.995
Hyperinflatie baat/(last) Algemene kosten	-25.317	-21.718
Hyperinflatie baat/(last) Huisvestingskosten	-22.933	-16.457
Hyperinflatie baat/(last) Kantoorkosten	-15.256	-13.949
Hyperinflatie baat/(last) Representatiekosten	-14.431	-527
Hyperinflatie baat/(last) Autokosten	-1.535	-1.508
Hyperinflatie baat/(last) Personeelskosten	-251.419	-226.633
Hyperinflatie baat/(last) Voorzieningskosten	-1.044.279	-46.936
Hyperinflatie baat/(last) Overige lasten	-2.563.003	-3.406.713
Totaal monetaire winst/ (verlies)	-5.604.517	-633.695

21. INKOMSTENBELASTING

De post is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	SRD	SRD
Inkomstenbelasting (geïndexeerd)	18.142.119	34.928.155
Latentie op verschil tussen geïndexeerd en fiscaal resultaat	3.533.970	-26.698.996
Belasting last (winst en verliesrekening)	21.676.089	8.229.159
Geïndexeerd resultaat (winst en verliesrekening)	50.394.776	97.022.653
Belastingdruk	43%	8,4%

TRANSACTIES MET VERBODEN PARTIJEN

De transacties met verboden partijen vinden plaats tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die welke gelden voor transacties tussen onafhankelijke partijen, tenzij anders vermeld. Alle materiële transacties met verboden partijen zijn in deze toelichting opgenomen Hieronder volgt een overzicht van transacties met verboden partijen. Deze transacties zijn uitgevoerd onder marktconforme voorwaarden en worden toegelicht in de tabel.

Naam	Transactie type	Omschrijving	Bedrag in SRD
Overheid/staat	Schatkistpapier	Verkoop USD Schatkistpapier	61,689,367
Dochteronderneming Sure beef N.V.	Bedrijfslening	Verstreking hypothecaire lening	32,115,064
Directie	Personeelslening	Verstreking hypothecaire lening	188,713
Management	Personeelslening	Verstreking hypothecaire lening	605,302
			94,598,446

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Op 25 juli 2022 is middels een getekende schikkingsovereenkomst tussen de Bank en Sure Beef N.V. de huurkoopovereenkomst d.d. 21 mei 2005 ontbonden. Met deze ontbinding is de openstaande schuld ad USD 1.617.911,48 kwijtgescholden. Het onroerend goed waarop de activiteiten van Sure Beef N.V. werden ontplooid, is daaropvolgend ten verkoop aangeboden middels inschrijving en op 18 maart 2024 verkocht.

Gedurende het verslagjaar bestond de Raad van Commissarissen uit:

Namen	Functie	Aantreed datum
Dhr. Reguillo Hira	Voorzitter	23 juni 2021
Mw. Claudine van Emden	Lid	23 juni 2021
Mw. Nicole Deira	Lid	22 december 2022
Dhr. Miguel Ameerun	Lid	12 april 2024
Mw. Thelma Douglas -Pinas	Lid	13 augustus 2024

De heer Robbie Poetisi: Uitgetreden: 31 december 2023.

OVERIGE GEGEVENS

Resultaatbestemming 2021

Het resultaat over het boekjaar 2021 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekeningen 2019 en 2020 zijn per 02 oktober 2023 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

WE MOETEN VERDER

nob.

Address

Mr. Jagernath Lachmonstraat 160-162
Paramaribo, Suriname

Email

sec@nob.sr

Phone

+597 465000 | +597 465061 | +597 465081

Website

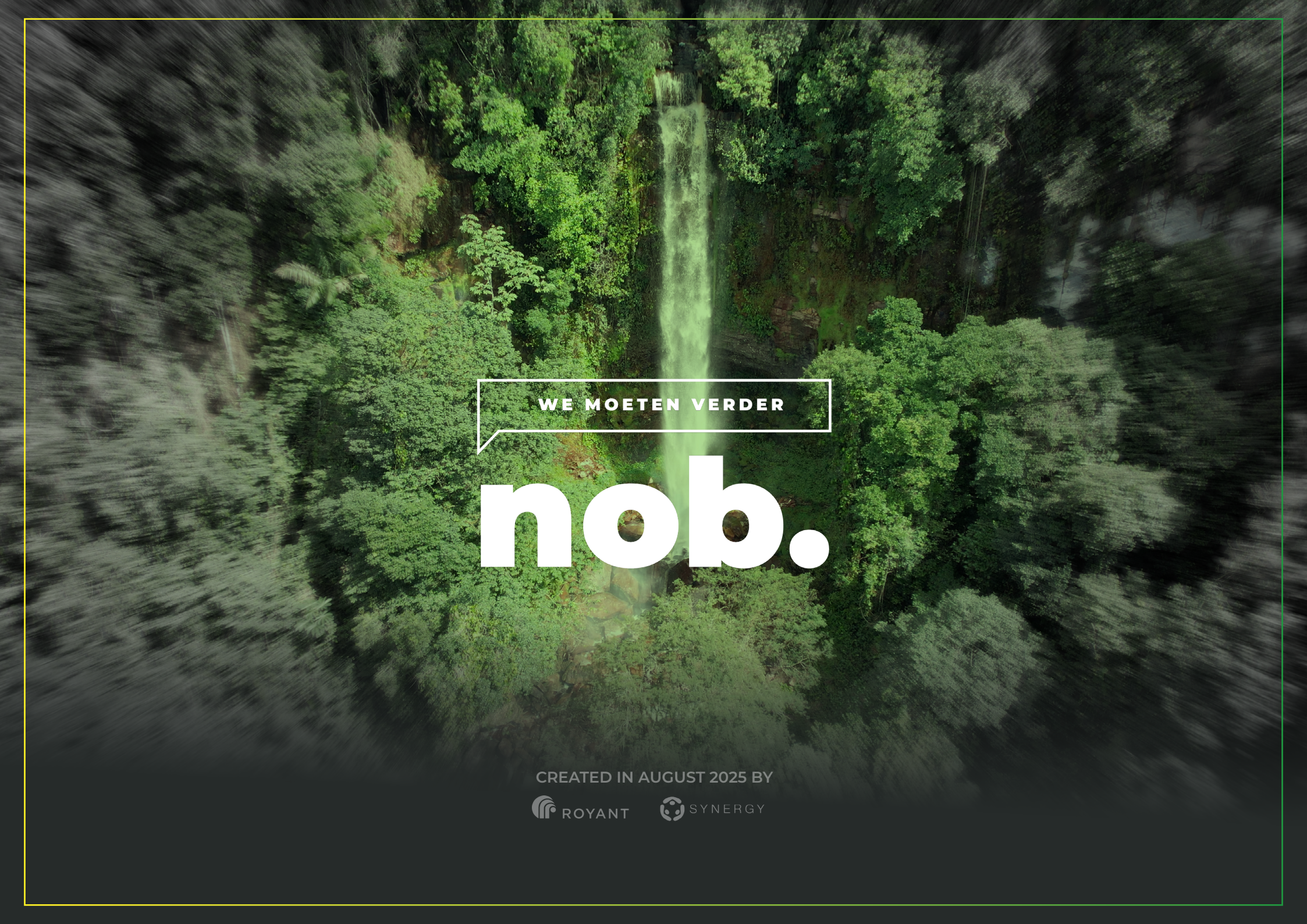
www.nob.sr

Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V.

nob.

WE MOETEN VERDER

nob.

CREATED IN AUGUST 2025 BY

